

מסורת הש"ס

6) ג"ח דמריה, שורש של תור"א: אליבא ריקנא. קודם חלילה: משתלה משכיה. נפשט עורו שהחלית מחמתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפישורין: דיטבי צמיה. לקרר עצמי: שז נוטילא דפרחי. גרעיני של אלף שקורין קרפישור: סליא דליציה. כל עיקר חיבור לכו ענקר וכנון דלכיל לכולה: לומא גידיין. צוק הוא סמוך לארכובה צרגליה האחרונים: צלומאל. אינו זלי כל כך צמור אלף מולחו מאד וזלוחו כל דהו על הגחלים: לניקורי. שמה נשכה נחש שס ואסורה משום סכנת נפשות: דליהו בדיק נפשיה. מאליו: סלח. מתפרק ונופל חמיכות חמיכות: לא יאונה ללדיק, שנודמתי ומנעתי מלאכול: ברתני' סימני צהמה וחי. דכתיב זאת חמה וגו' 8) הדורס. האוחז בצפרניו ומגביה מן הקרקע מה שחולל: אצבע יתירה. זו אצבע הגבוה שאחורי האלצעות: החולק רגליו. מפרש בגמ' ששעמעמידו על החוט נותן שמי אלצעות מכלן ושמים מכלן 9) טמא. צידוע שהוא דורס: ונחגיזים. זהו סימן טהרהם כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים ויש לו קרוליס הס שני רגלים ארוכין לצד הארבעה והס סמוך לזאורו ממעל לרגליו לנתר אזכסה כשהוא רוצה לקפץ וכנפיו חופין את רוצו והן ד' סימנים: הי"ג כל שיש לו ד' רגלים וד' כנפים וקרוליו וכנפיו חופין את רוצו 10) ולא גרסינן וקרוליו וכנפיו. וכנפיו. ובגמרא 11) נפקא לן מקרא: הפורה צהם. שט צהם על המים: גמ' ניבי. שמי שנינים יש לו למעלה אחת מכלן ואחת מכלן וגם צסוקים הס ניכרות אע"פ שהרבה שנינים יש לו. לשון מורי ניבי שאלע"פ שאין לו שנינים ממש חנכין שקורין יינצי"ש יש לו וזולטין ויכר מקום צליטתן זו אלזו כשנינים: בן גמל. שזעו טקן אין לו ניבי עד שגמל: ועוד שנינים מי כסיבו. דקדמת צידוע שאין לה שנינים ומה לנו לשנינים שלה: אלא הכי קאמר כל צהמה שאין לה שנינים. צידוע שמעלת גרה ואין לנו צריכין להמתין עד שנראה חס מעלת גרה היא: ונלכד שיכיר. שלא יהא גמל בגמל ונמי אין לו שנינים וטמא. ופרכינן ללא אמרת איכא בן גמל הי"ג איכא למיחש למינא אחרינא דלית ליה שנינים וטמא: שאין לך דבר שמעלה גרה וטמא אלא גמל. ומצרינו האמורים צפרשה: פרט צו הוא גרסינן. ללמדך שאין לך לחוש למעלה גרה 8) אחת לכל שאר מעלה גרה טהורים: גמוס. חתוך ולשון משנה הוא כמו (לקמן 77 ע"ב): גוממו עם השופי: בודק צהמה. לקמיה מפרש היכא: חס העוקץ. תחת ע"ס האליה שקורים אנק"א יש צפר ששקורעין אותו נקרע שמי"ג ויש שנקרע ערב: חיה כולל צהמה היא לסימנין. קושיא היא דהא כתיב זאת חמה כו' וכתיב סימנין צמריה: להמיר

עיקרא דמריה. שורש של תור"א: אליבא ריקנא. קודם חלילה: משתלה משכיה. נפשט עורו שהחלית מחמתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפישורין: דיטבי צמיה. לקרר עצמי: שז נוטילא דפרחי. גרעיני של אלף שקורין קרפישור: סליא דליציה. כל עיקר חיבור לכו ענקר וכנון דלכיל לכולה: לומא גידיין. צוק הוא סמוך לארכובה צרגליה האחרונים: צלומאל. אינו זלי כל כך צמור אלף מולחו מאד וזלוחו כל דהו על הגחלים: לניקורי. שמה נשכה נחש שס ואסורה משום סכנת נפשות: דליהו בדיק נפשיה. מאליו: סלח. מתפרק ונופל חמיכות חמיכות: לא יאונה ללדיק, שנודמתי ומנעתי מלאכול: ברתני' סימני צהמה וחי. דכתיב זאת חמה וגו' 8) הדורס. האוחז בצפרניו ומגביה מן הקרקע מה שחולל: אצבע יתירה. זו אצבע הגבוה שאחורי האלצעות: החולק רגליו. מפרש בגמ' ששעמעמידו על החוט נותן שמי אלצעות מכלן ושמים מכלן 9) טמא. צידוע שהוא דורס: ונחגיזים. זהו סימן טהרהם כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים ויש לו קרוליס הס שני רגלים ארוכין לצד הארבעה והס סמוך לזאורו ממעל לרגליו לנתר אזכסה כשהוא רוצה לקפץ וכנפיו חופין את רוצו והן ד' סימנים: הי"ג כל שיש לו ד' רגלים וד' כנפים וקרוליו וכנפיו חופין את רוצו 10) ולא גרסינן וקרוליו וכנפיו. וכנפיו. ובגמרא 11) נפקא לן מקרא: הפורה צהם. שט צהם על המים: גמ' ניבי. שמי שנינים יש לו למעלה אחת מכלן ואחת מכלן וגם צסוקים הס ניכרות אע"פ שהרבה שנינים יש לו. לשון מורי ניבי שאלע"פ שאין לו שנינים ממש חנכין שקורין יינצי"ש יש לו וזולטין ויכר מקום צליטתן זו אלזו כשנינים: בן גמל. שזעו טקן אין לו ניבי עד שגמל: ועוד שנינים מי כסיבו. דקדמת צידוע שאין לה שנינים ומה לנו לשנינים שלה: אלא הכי קאמר כל צהמה שאין לה שנינים. צידוע שמעלת גרה ואין לנו צריכין להמתין עד שנראה חס מעלת גרה היא: ונלכד שיכיר. שלא יהא גמל בגמל ונמי אין לו שנינים וטמא. ופרכינן ללא אמרת איכא בן גמל הי"ג איכא למיחש למינא אחרינא דלית ליה שנינים וטמא: שאין לך דבר שמעלה גרה וטמא אלא גמל. ומצרינו האמורים צפרשה: פרט צו הוא גרסינן. ללמדך שאין לך לחוש למעלה גרה 8) אחת לכל שאר מעלה גרה טהורים: גמוס. חתוך ולשון משנה הוא כמו (לקמן 77 ע"ב): גוממו עם השופי: בודק צהמה. לקמיה מפרש היכא: חס העוקץ. תחת ע"ס האליה שקורים אנק"א יש צפר ששקורעין אותו נקרע שמי"ג ויש שנקרע ערב: חיה כולל צהמה היא לסימנין. קושיא היא דהא כתיב זאת חמה כו' וכתיב סימנין צמריה: להמיר

אלו טרפות פרק שלישי חולין

נמי.

עיקרא דמריה. שורש של תור"א: אליבא ריקנא. קודם חלילה: משתלה משכיה. נפשט עורו שהחלית מחמתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפישורין: דיטבי צמיה. לקרר עצמי: שז נוטילא דפרחי. גרעיני של אלף שקורין קרפישור: סליא דליציה. כל עיקר חיבור לכו ענקר וכנון דלכיל לכולה: לומא גידיין. צוק הוא סמוך לארכובה צרגליה האחרונים: צלומאל. אינו זלי כל כך צמור אלף מולחו מאד וזלוחו כל דהו על הגחלים: לניקורי. שמה נשכה נחש שס ואסורה משום סכנת נפשות: דליהו בדיק נפשיה. מאליו: סלח. מתפרק ונופל חמיכות חמיכות: לא יאונה ללדיק, שנודמתי ומנעתי מלאכול: ברתני' סימני צהמה וחי. דכתיב זאת חמה וגו' 8) הדורס. האוחז בצפרניו ומגביה מן הקרקע מה שחולל: אצבע יתירה. זו אצבע הגבוה שאחורי האלצעות: החולק רגליו. מפרש בגמ' ששעמעמידו על החוט נותן שמי אלצעות מכלן ושמים מכלן 9) טמא. צידוע שהוא דורס: ונחגיזים. זהו סימן טהרהם כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים ויש לו קרוליס הס שני רגלים ארוכין לצד הארבעה והס סמוך לזאורו ממעל לרגליו לנתר אזכסה כשהוא רוצה לקפץ וכנפיו חופין את רוצו והן ד' סימנים: הי"ג כל שיש לו ד' רגלים וד' כנפים וקרוליו וכנפיו חופין את רוצו 10) ולא גרסינן וקרוליו וכנפיו. וכנפיו. ובגמרא 11) נפקא לן מקרא: הפורה צהם. שט צהם על המים: גמ' ניבי. שמי שנינים יש לו למעלה אחת מכלן ואחת מכלן וגם צסוקים הס ניכרות אע"פ שהרבה שנינים יש לו. לשון מורי ניבי שאלע"פ שאין לו שנינים ממש חנכין שקורין יינצי"ש יש לו וזולטין ויכר מקום צליטתן זו אלזו כשנינים: בן גמל. שזעו טקן אין לו ניבי עד שגמל: ועוד שנינים מי כסיבו. דקדמת צידוע שאין לה שנינים ומה לנו לשנינים שלה: אלא הכי קאמר כל צהמה שאין לה שנינים. צידוע שמעלת גרה ואין לנו צריכין להמתין עד שנראה חס מעלת גרה היא: ונלכד שיכיר. שלא יהא גמל בגמל ונמי אין לו שנינים וטמא. ופרכינן ללא אמרת איכא בן גמל הי"ג איכא למיחש למינא אחרינא דלית ליה שנינים וטמא: שאין לך דבר שמעלה גרה וטמא אלא גמל. ומצרינו האמורים צפרשה: פרט צו הוא גרסינן. ללמדך שאין לך לחוש למעלה גרה 8) אחת לכל שאר מעלה גרה טהורים: גמוס. חתוך ולשון משנה הוא כמו (לקמן 77 ע"ב): גוממו עם השופי: בודק צהמה. לקמיה מפרש היכא: חס העוקץ. תחת ע"ס האליה שקורים אנק"א יש צפר ששקורעין אותו נקרע שמי"ג ויש שנקרע ערב: חיה כולל צהמה היא לסימנין. קושיא היא דהא כתיב זאת חמה כו' וכתיב סימנין צמריה: להמיר

עין משפט נר מצוה

א] מיי"פ צ"ב מהל' רומא ושמתל נפש הלכה 6] טוש"ע י"ד סימן ט סעיף ג:] רמב"ם ב מיי"פ מהל' מאכלות אסורות הלכה ב סמג עין סב טוש"ע י"ד פ"ב עט סעיף א:] רמב"ם ג מיי"פ שם הלכה יד סמג טוש"ע י"ד סימן פט סעיף א:] רמב"ם ד הו"מ שם הלכה טו [ין והלכה ב טוש"ע ט סעיף ב:] רמב"ם ז מיי"פ שם הלכה כב טוש"ע י"ד סימן פה סעיף א:] רמב"ם ט מיי"פ שם הלכה כד סמג טוש"ע י"ד סימן פה סעיף א:] רמב"ם יב ל"ב מ"ג מ"ט מ"ט מ"ט מ"ט טוש"ע י"ד סימן עט סעיף א:]

רבינו גרשום

עיקרא דמריה. שורש של תור"א: אליבא ריקנא. קודם חלילה: משתלה משכיה. נפשט עורו שהחלית מחמתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפישורין: דיטבי צמיה. לקרר עצמי: שז נוטילא דפרחי. גרעיני של אלף שקורין קרפישור: סליא דליציה. כל עיקר חיבור לכו ענקר וכנון דלכיל לכולה: לומא גידיין. צוק הוא סמוך לארכובה צרגליה האחרונים: צלומאל. אינו זלי כל כך צמור אלף מולחו מאד וזלוחו כל דהו על הגחלים: לניקורי. שמה נשכה נחש שס ואסורה משום סכנת נפשות: דליהו בדיק נפשיה. מאליו: סלח. מתפרק ונופל חמיכות חמיכות: לא יאונה ללדיק, שנודמתי ומנעתי מלאכול: ברתני' סימני צהמה וחי. דכתיב זאת חמה וגו' 8) הדורס. האוחז בצפרניו ומגביה מן הקרקע מה שחולל: אצבע יתירה. זו אצבע הגבוה שאחורי האלצעות: החולק רגליו. מפרש בגמ' ששעמעמידו על החוט נותן שמי אלצעות מכלן ושמים מכלן 9) טמא. צידוע שהוא דורס: ונחגיזים. זהו סימן טהרהם כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים ויש לו קרוליס הס שני רגלים ארוכין לצד הארבעה והס סמוך לזאורו ממעל לרגליו לנתר אזכסה כשהוא רוצה לקפץ וכנפיו חופין את רוצו והן ד' סימנים: הי"ג כל שיש לו ד' רגלים וד' כנפים וקרוליו וכנפיו חופין את רוצו 10) ולא גרסינן וקרוליו וכנפיו. וכנפיו. ובגמרא 11) נפקא לן מקרא: הפורה צהם. שט צהם על המים: גמ' ניבי. שמי שנינים יש לו למעלה אחת מכלן ואחת מכלן וגם צסוקים הס ניכרות אע"פ שהרבה שנינים יש לו. לשון מורי ניבי שאלע"פ שאין לו שנינים ממש חנכין שקורין יינצי"ש יש לו וזולטין ויכר מקום צליטתן זו אלזו כשנינים: בן גמל. שזעו טקן אין לו ניבי עד שגמל: ועוד שנינים מי כסיבו. דקדמת צידוע שאין לה שנינים ומה לנו לשנינים שלה: אלא הכי קאמר כל צהמה שאין לה שנינים. צידוע שמעלת גרה ואין לנו צריכין להמתין עד שנראה חס מעלת גרה היא: ונלכד שיכיר. שלא יהא גמל בגמל ונמי אין לו שנינים וטמא. ופרכינן ללא אמרת איכא בן גמל הי"ג איכא למיחש למינא אחרינא דלית ליה שנינים וטמא: שאין לך דבר שמעלה גרה וטמא אלא גמל. ומצרינו האמורים צפרשה: פרט צו הוא גרסינן. ללמדך שאין לך לחוש למעלה גרה 8) אחת לכל שאר מעלה גרה טהורים: גמוס. חתוך ולשון משנה הוא כמו (לקמן 77 ע"ב): גוממו עם השופי: בודק צהמה. לקמיה מפרש היכא: חס העוקץ. תחת ע"ס האליה שקורים אנק"א יש צפר ששקורעין אותו נקרע שמי"ג ויש שנקרע ערב: חיה כולל צהמה היא לסימנין. קושיא היא דהא כתיב זאת חמה כו' וכתיב סימנין צמריה: להמיר

א] נראה דל"ל למאי נפקא מינה לסימנין דאין לה שנינים ואמאי לר"ך לצדוק כשנינים לצדוק בפרסות וכו'.

תורה אור הש"ס

1. פי בצל החקמה בצל הספק ויתרון דעת החקמה תורה בעליה: קהלת ז ב 2. לא יאנה לצדיק כל און ורשעים מלאו רע: משלי יב כא 3. בלשטאצר ריב חרטמא די אגה ריב די רחא אלהין קדישין פן וכל די לא אנס לך חוין חלמי די חיות ופשיה אמר: דינא ל דו 4. כל מפרסת פרסת ורשעת ששע פרסת מעלת גרה בבקמה אתה האבלה: ויקרא יג א 5. את ארץ זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפרסיה דפרסה את הגמל פי מעלה גרה היא הפרסה איננה מפרסת טמא הוא לרב: ויקרא י"ד ב 6. ואת החזיר יש מפרסת פרסת הוא וששע הוא פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לרב: ויקרא י"ד ז

לעזי רש"י

תור"א [טור"א] אקוניסון (צמח ארסי). שקלפישורין [אישקלפישורין]. קדחת. קרפישור [קפרישורין]. שיה-צף. יינצי"ש. חניכיים. אנק"א [אנק"א]. יחיים.

מוסף רש"י

הקבועין בו. יומר מן הספירין שאין זון מאלהין אלף בדים אלף כל הספירין הוא יוכל לנכסן (לקמן 10). ניבי אית ליה. ב' שני ששע טקן כן חזון שנינים קיי ניבין (שבת 10).

שיטה מקובצת

א] לנתר כשהוא רוצה לקפץ מתעצם כהן וקופץ ונכפיו חופין וכו': ב] יש בשר ששקורעין אותו נקרע שתי וערב וכו' ובשר שנקרע ערב: ג] ובשר כל שעה פי מריחא אמרפישוריל: